

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบจดหมายข่าว ที่เหมาะสมในการเผยแพร่ความรู้เรื่องการพัฒนาท้องถิ่นแก่กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านสตรีนี้ ได้วางแผนงานศึกษาวิจัยแบบการวัดครั้งเดียว (One Shot Descriptive Study) ใช้วิธีสัมภาษณ์ตัวต่อตัว โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ได้ทดลองใช้แล้ว ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัยดังนี้

ประชากร

ประชากร ได้แก่ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านสตรีที่ได้รับการฝึกอบรมด้านการพัฒนาท้องถิ่น ณ วิทยาลัยการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จำนวน 240 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากกำนันและผู้ใหญ่บ้านสตรีที่เข้ารับการฝึกอบรมด้านการพัฒนาท้องถิ่น รุ่นที่ 3 ในระหว่างวันที่ 29 พฤษภาคม - 4 มิถุนายน 2532 จำนวน 24 คน กลุ่มตัวอย่างชุดนี้ได้รับการสุ่มคัดเลือกมาจากกลุ่มประชากรโดยที่ทุกหน่วยมีโอกาสเท่าๆ กัน และกลุ่มตัวอย่างนี้มาจากจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ จึงสามารถเชื่อถือได้ว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเป็นตัวแทนของประชากรได้ดี

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. แบบสอบถามโดยการสัมภาษณ์ มีแบบคำถามทั้งชนิดปลายเปิดและปิด แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ลักษณะด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ตำแหน่งงาน อายุ รายได้ ระยะเวลาปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน ระดับการศึกษา ความสามารถในการอ่านหนังสือ สมรรถนะของสายตา
  - ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทั่วไป ได้แก่ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อชนิดต่างๆ คือ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร การพูดคุยกับผู้อื่น
  - ตอนที่ 3 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาชนบทจากสื่อตามที่ปรากฏในตอน
ที่ 2
  - ตอนที่ 4 การกำหนดรูปแบบจดหมายข่าว
2. แบบทดสอบระดับความสามารถในการอ่าน ตามมาตรฐานของคณะกรรมการประกวดการอ่าน กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ แบบทดสอบมี 2 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 และระดับประถมศึกษาปีที่ 7
3. ตัวอย่างขนาดตัวอักษรตามมาตรฐาน
4. ตัวอย่างขนาดรูปเล่มหนังสือ
5. ตัวอย่างเอกสารประเภทจดหมายข่าว
6. ตัวอย่างกระดาษสีทำปก

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบโดยการให้นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบแบบสอบถาม และ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) สัมภาษณ์กลุ่มสตรีที่มีพื้นฐานทางด้านประชากร เศรษฐกิจและ สังคมใกล้เคียงกับกลุ่มประชากร จำนวน 15 คน แล้วนำผลที่ได้จากการทดสอบมาปรับปรุงแบบสอบถาม เนื่องจากวิธีการเก็บข้อมูล กระทำโดยการสัมภาษณ์ มีโอกาสอธิบายและตอบข้อซักถามให้รายละเอียด แก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้ตลอดเวลา เครื่องมือนี้จึงน่าจะมีความเชื่อถือได้ว่าจะสามารถให้ได้คำตอบที่ตรงกับ คำถามได้เป็นอย่างดี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้สัมภาษณ์ทั้งหมด 5 คน เป็นนักวิชาการจากกองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาโท ก่อนดำเนินการสัมภาษณ์ได้มีการประชุมชี้แจงให้ผู้สัมภาษณ์ทุกคนมีความเข้าใจ ถูกต้องตรงกันเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และรายละเอียดของแบบสอบถามรวมทั้งวิธีการสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลกระทำในวันที่ 1 มิถุนายน 2532 ซึ่งเป็นวันที่สองของการฝึกอบรม โดยผู้วิจัยได้ชี้แจง วัตถุประสงค์และประโยชน์ของการวิจัยต่อกลุ่มตัวอย่างที่จะถูกสัมภาษณ์ รวมทั้งแนะนำตัวผู้สัมภาษณ์ให้เกิด ความรู้สึกคุ้นเคยเป็นกันเอง ซึ่งทำให้การสัมภาษณ์ดำเนินไปได้อย่างสะดวกราบรื่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3
ตัวแปรในการวิจัย

สมมติฐาน	ตัวแปรอิสระ Independent Variables	ตัวแปรตาม Dependent Variables
<p>1. ปัจจัยทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม (ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้ ระยะเวลาปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน การศึกษา ความสามารถในการอ่านหนังสือ) มีความสัมพันธ์กับการกำหนดรูปแบบจดหมายข่าว (ชื่อจดหมายข่าว จำนวนหน้า สีปก ขนาดตัวอักษร การจัดรูปเล่ม ขนาดเล่ม กำหนดการออก)</p>	<p>อายุ รายได้ ระยะเวลา-ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรม การศึกษา ความสามารถในการอ่าน-หนังสือ</p>	<p>ชื่อจดหมายข่าว จำนวนหน้า สีปก ขนาดตัวอักษร การจัดรูปเล่ม ขนาดเล่ม กำหนดการออก</p>
<p>2. ปัจจัยทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารด้านการพัฒนาชนบททางสื่อมวลชน (ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร)</p>	<p>อายุ รายได้ ระยะเวลา-ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรม การศึกษา ความสามารถในการอ่าน-หนังสือ</p>	<p>การเปิดรับข่าวสารการ พัฒนาชนบททางสื่อมวลชน (วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ รายวัน นิตยสาร ใบบลิว แผ่นพับ)</p>
<p>3. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทั่วไป จากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์กับการกำหนดรูปแบบจดหมายข่าว</p>	<p>พฤติกรรมการเปิดรับสารจาก สื่อมวลชน (วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร)</p>	<p>ชื่อจดหมายข่าว จำนวนหน้า สีปก ขนาดตัวอักษร การจัดรูปเล่ม ขนาดเล่ม กำหนดการออก</p>

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยนี้ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีจำนวน 24 คน เฉพาะกำนัน/ผู้ใหญ่บ้านสตรีที่เข้ารับการฝึกอบรมด้านการพัฒนาท้องถิ่น รุ่นที่ 3 ณ วิทยาลัยการปกครอง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. แบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายภูมิหลังและลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ของกลุ่มตัวอย่าง อันได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ความสามารถในการอ่าน จำนวนปีที่ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน การเปิดรับสื่อมวลชน การกำหนดรูปแบบจดหมายข่าว ได้แก่ การเลือกชื่อจดหมายข่าว จำนวนหน้า สีปก ขนาดตัวอักษร การจัดรูปเล่ม กำหนดวาระการออกจดหมายข่าว โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method) เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติวิเคราะห์แบบหาความสัมพันธ์โดยค่า Chi-square

ทั้งนี้โดยการใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย